

oč jste při speciálním studiu neměli ani kdy se zajímati. Neboť — a o tom jsme také pevně přesvědčeni — že všichni referenti, debatéři a vůdci sjezdoví se přičiní, aby sjezd byl nejen prvním co do účasti, nýbrž i kvality přednesených prací.

Po dobu sjezdového zasedání musí ustoupiti stranou všechny zájmy osobní, neboť jde o věc společnou. Brno láká ke své návštěvě jako zeměpisný střed republiky, svou novostí i mladou fakultou, o níž jsme až do převratu marně zápasili. Láká sejíti se s druhý společné práce a — last not least — i světově jedinečné krásy nedalekého brněnského Krasu si necháte ujíti?

Proto: na shledanou o letnicích v Brně! Tam společnou práci zajistíme našemu sjezdu plný z d a r ! Ča.

Dvě rozhodnutí nejvyššího soudu. Praxe často a odůvodněně naríká na nestálou a nejistou judikaturu nejvyššího soudu. Příklady by lze uvést celou řadu ale stačí, poukážeme-li pouze na tuto malou ukázkou: V úřední sbírce nejvyššího soudu v posledním sešitě byla uveřejněna dvě rozhodnutí a to pod číslem 3644 (rozhodnutí ze dne 26. března 1924, č. j. Rv. I. 1438/23) a pod číslem 3657 (rozhodnutí ze dne 27. března 1924, č. j. Rv. I. 15/24). V obou případech šlo o rozsah manželovy povinnosti alimentární podle § 91 obč. zák. Všimněte si, že rozhodnutí vydal tentýž senát (či nikoli?), a v rozdílu časovém pouze jednoho dne. V prvním případě senát rozhodl, že pro rozhodnutí otázky přiměřené výživy manželčiny není rozhodující pracovní síla, možnost práce nebo příležitost výdělku, nýbrž jedině skutečně docílený příjem, a že při vyměřování výživného nutno bráti přiměřený zřetel k mužovým osobním poměrům, a přejímaje toto stanovisko nižšího soudu, zamítl žalobu manželčinu na výživné, pokud manžel byl bez zaměstnání, ježto prý není-li možno poskytovat výživné, pomíjí nárok ženin. — Ve druhém svém rozhodnutí den na to, zaujal stanovisko právě opačné. Jménem podle § 91 obč. zák. dlužno rozuměti nejen jmění hotové nebo důchod, nýbrž i pouhou pracovní způsobilost, a pojem jmění zahrnuje v sobě veškeré výdělečné možnosti a schopnosti, jež manželovi jsou dosažitelné. Při tom prý nepadá na váhu, že manžel jest tou dobou bez zaměstnání, neboť jde prý o stav přechodný, jenž kromě toho při náležité vůli a snaze manželově i při nynější nouzi o práci jest odstranitelný, a jenž ho neospravedlňuje, aby oprávněný nárok manželky na výživu byl zkrácen. — Tedy jednou nárok na výživu nevýdělečností manželovou zanikne, a den na to nevýdělečnost, resp. nezaměstnanost manželova není důvodem k tomu, aby nárok na výživné bylo zkráceno! Neví nejvyšší soud sám, že sám sebe připravuje o nutnou vědeckou autoritu? A konečně bylo zapotřebí v úřední sbírce vedle sebe uveřejňovati tato rozhodnutí? Co má poraditi advokát straně, přijde-li ho v této věci požádati o radu! Jistě, že nikdo nechce, aby spory byly sázkou do loterie, a přáli bychom si, aby nejvyšší soud jako směrdatný vykladatel zákonů vedl praxi ve sporných věcech jednotně, správně a v duchu zákona. Nejvyšší soud sám měl by zárlivě dbáti této své faktické převahy, avšak zdá se nám, že nepronikla snad dosud dostatečně snaha, býti tímto majákem spravedlnosti. Bylo by naším vroucím přáním, aby případy takové se neopakovaly, a to v zájmu samé právní bezpečnosti. dnk.

Reforma polského zákona autorského. Také Polsko nastoupilo reformu autorského zákona. Osnova jeho, schválená ministerskou radou, která byla nyní předložena sněmu, vztahuje se na všechna díla literární, hudební i výtvarnická a také na umělecký průmysl, práce technické, veřejné přednášky a pod. Právo původcovské má býti dědičné

ve lhůtě 30leté po smrti autora. Vyskytly se však i hlasy a snahy prodloužit tuto dobu až na 40, ba i 50 let. Ca.

Promoční řeč. Jistý pražský denní list upozornil na zjev, že do děkovných řečí doktorů právě promovaných se dostávají passy, které tam rozhodně nepatří. Tím, byť i jen nepřímě, upozornil onen časopis na otázku, kterou nutno řešit v celé její šíři: na otázku vhodnosti či nevhodnosti obšírných řečí právě promovaného universitního posluchače. Promoce zbyla (vyjma snad méně slavnostní immatrikulace) jako poslední z řady fakultních slavností středověkých, solenních sice, ale mnohem více interních nežli jest dnešní typický život fakultní. Aby pak nově povýšený doktor svou případnou elokvenci nemusil omezovati na pronesení pouhých tří slůvek: *spondeo et polliceor*, byla mu dána možnost prosloviti *gratiarum actio*, poděkovati těm, kdož přispěli k jeho povýšení na akademickou hodnost. Pro pořad, v jakém jest děkovati, jest dokonce šablona, jejíž úmyslné přestoupení bylo by jistě značnou netaktností. Ovšem může mladý doktor počet osob, jimž chce děkovati, omeziti na nezbytné minimum nebo naopak rozšířiti. Jest výhradně věcí osobního vkusu a taktu, pokud chce řečník probíratí svoje vnitřní vztahy k různým svým drahým a milým osobám, jimž jest k vděčnosti zavázán, před publikem, sezvaným i náhodným, ale vždy cizím (protože slavnostním!). Širší význam však má, když nově promovaný kandidát pronáší řeč, jež s typickým poděkováním, byť sebe více rozšířeným nemá téměř nic společného, jsouc odrazem jeho momentních názorů, ne-li dokonce nálad. Bývá pak zakořeněným předsudkem, že zejména právníkům uložena jest delší promoční řeč téměř za povinnost. Jestli však připadá právníkům lví podíl v úkolu vésti život spolkový a zvláště politický, byl by špatným právníkem ten, komu by byla promoce jedinou příležitostí, aby »se vymluvila«. A má-li takových příležitostí více, jest věcí jeho volby, aby si nevybral příležitost nevhodnou. Tu není pochyby, že promoce jest velmi nevhodnou příležitostí pro demonstrační (a to jest vždy, neboť jest slavnostní) projevy jakéhokoli druhu, zejména dokonce pro projevy politické. Jiný jest případ, kdy jest promován zralý muž, uznaný politický vůdce, jenž byl zbaven dosaženého již doktorátu dle zákonů persekučně proti němu použitých. Pak ovšem právě tato příležitost jest vhodnou pro politickou demonstraci a bývá také tak inscenována. Ale jakékoli podobné projevy z úst mladíka právě ukončivšího universitní studia, jsou těžkým poklesem proti první ctnosti intelligenta, proti sebekritice. A dále proti schopnosti oceňovat situaci. Promovaný musí si být vědom, že není subjektem starobylé ceremonie, jejíž ceremoniálnost v dnešní době ještě více vyniká, nýbrž jejím objektem. Prodlužuje-li tuto ceremonii nějakým extempore, nehodícím se v její rámec, musí nezbytně celkový dojem ústiti v dojem trapného údivu a trapnosti vůbec. To potvrdí každý objektivní divák, jemuž promoce nejsou vzácností, i když leccos z toho dojmu přičte na vrub případné trémě řečníkově. Ovšem jest nezbytná výjimka z tohoto pravidla. To tehdy, když jest nějaká zvláště významná příležitost, kdy promován jest jaksi reprezentantem celé velké části studující intelligence, kdy tedy jest mu jaksi objektivně uloženo, aby tlumočil něco, k čemu by snad subjektivně nebyl zvlášť oprávněn. Ale takových zvláštních příležitostí jest velmi, velmi málo a čím starší fakulta, čím je zachozenější ten akademický stroj, tím jich bude méně. Uznávám, že také právnické proslovy se mají příznivě lišiti od ostatních běžných proslovů promočních. A není to malý úkol: ukázat určitou pohotovost, obeplout bezvadně úskalí plných titulatur, volit správnou intonaci hlasu. Hic Rhodus hic salta! I to se podaří málokomu. —I K.—

Druhý sjezd českoslovenkých právníků v Brně. 30. a 31. V., I, VI. 1925. Přípravné práce sjezdové chýlí se ke konci. O Velikonocích předneslo předsednictvo sjezdu panu presidentu republiky žádost, aby